

Phẩm 42: MƯỜI PHÁP CHẴNG THỂ NGHĨ BÀN

Bấy giờ Bồ-tát Đạo Thắng Tử thưa với Đức Phật:

–Kính bạch Thế Tôn! Đại Bồ-tát làm thế nào để đi vào năm nẻo luân hồi, qua lại khắp mọi nơi chốn để giáo hóa chúng sinh, làm thanh tịnh cõi Phật, thành tựu đạo quả Vô thượng Bồ-đề, thành Bậc Chánh Giác tối thượng? Thực hiện được pháp lớn Anh lạc chẳng thể nghĩ bàn?

Đức Phật bảo Bồ-tát Đạo Thắng Tử:

–Bồ-tát hãy lắng nghe và khéo suy nghĩ, ghi nhớ! Như có Đại Bồ-tát, muốn thành tựu đạo quả Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác, thực hiện pháp lớn Anh lạc chẳng thể nghĩ bàn, thì phải dốc tu tập mười pháp.

Những gì là mười pháp ấy?

Như có Đại Bồ-tát, đi vào năm nẻo sinh tử tùy theo loài chúng sinh mà giáo hóa ngòi kiết già an tọa và hình ảnh ấy hiện ra khắp các thế giới chư Phật trong mười phương. Lại dùng âm thanh làm chấn động khắp cõi tam thiên đại thiên, ở trong ấy giáo hóa hết thấy chúng sinh khiến họ thấy phát tâm cầu đạo quả Vô thượng Bồ-đề, nhưng những chúng sinh khác thì không hề hay biết. Đó gọi là Đại Bồ-tát với nẻo hành hóa chánh pháp thuận hợp chẳng thể nghĩ bàn.

Lại nữa, này Bồ-tát Đạo Thắng Tử! Lại như Đại Bồ-tát đi vào trong năm cõi luân hồi giáo hóa chúng sinh, dùng một cú nghĩa diễn giảng sâu rộng khắp mọi thế giới chư Phật, các loài hữu hình thấy đều được lãnh hội và nhận biết rõ, nhưng những chúng sinh ấy thì không hề hay biết gì. Theo chỗ pháp được nghe hiểu, tất cả đều phát tâm cầu đạo quả Vô thượng Bồ-đề. Đó gọi là Đại Bồ-tát tu tập hành hóa chánh pháp chẳng thể nghĩ bàn.

Lại nữa, này Bồ-tát Đạo Thắng Tử! Lại như Đại Bồ-tát đi vào trong năm cõi luân hồi giáo hóa chúng sinh, dùng một ánh hào quang tỏa chiếu khắp các quốc độ trong tam thiên đại thiên, khiến những người trông thấy ánh sáng ấy thấy đều phát tâm cầu đạo quả Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác, nhưng không thấy hình tướng, thấy đều đưa mọi người đi đến cửa giải thoát. Đó gọi là Đại Bồ-tát tu tập chánh pháp hành hóa vượt mọi nghĩ bàn.

Lại nữa, này Bồ-tát Đạo Thắng Tử! Lại như Đại Bồ-tát đi vào trong năm cõi để giáo hóa chúng sinh, chỉ trong khoảnh khắc một lúc, một niệm hay một ý, dùng một Pháp thân biến hiện khắp tam thiên đại thiên thế giới, đều khiến cho mọi chúng sinh được nghe biết và lần lượt đạt được đầy đủ pháp giới. Nhưng các chúng sinh ấy không rõ từ nơi chốn nào mà mình được nghe, thấy phát tâm cầu đạo quả Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác. Đó gọi là Đại Bồ-tát tu tập chánh pháp thuận hợp với nẻo chẳng thể nghĩ bàn.

Lại nữa, này Bồ-tát Đạo Thắng Tử! Lại như Đại Bồ-tát đi vào trong năm cõi để giáo hóa chúng sinh, dùng diệu lực thần túc để biến hóa hết thấy chúng sinh trong tam thiên đại thiên thế giới, đều thành hình tướng Phật, các chúng sinh thành hình tướng Phật. Mỗi mỗi vị cùng giáo hóa và thuyết giảng về mười hai hành của sự lao khổ, lại cùng tế độ thật không thể lường tính hết, nhưng các chúng sinh ấy chẳng hề tự hay biết do ai mà được hóa độ. Đó gọi là Đại Bồ-tát tu tập chánh pháp thuận hợp với nẻo chẳng thể nghĩ bàn.

Lại nữa, này Bồ-tát Đạo Thắng Tử! Lại như Đại Bồ-tát đi vào trong năm cõi để

giáo hóa chúng sinh, dùng mọi trí tuệ phân biệt nhận rõ tất cả các pháp vô hình không hề có sự trở ngại, lại khiến cho khắp các loài hữu hình nhận biết được chánh pháp quan trọng mà được độ thoát, nhưng những chúng sinh ấy không tự hay biết là mình hôm nay đã được ai hóa độ. Đó gọi là Đại Bồ-tát tu tập chánh pháp thuận hợp nẻo chẳng thể nghĩ bàn.

Lại nữa, này Bồ-tát Đạo Thắng Tử! Lại như Đại Bồ-tát đi vào trong năm cõi để giáo hóa chúng sinh, chỉ trong một niệm liền có thể thấy khắp hết thấy mọi pháp, nhận rõ pháp giới với nẻo hành vượt mọi nghĩ bàn, đều khiến cho chúng sinh cùng được lãnh hội giáo pháp ấy cùng lúc thành tựu đạo quả không bị chướng ngại, nhưng các chúng sinh đó không tự nhận biết từ đâu mà mình được nghe biết. Đó gọi là Đại Bồ-tát tu tập chánh pháp thuận hợp với nẻo chẳng thể nghĩ bàn.

Lại nữa, này Bồ-tát Đạo Thắng Tử! Lại như Đại Bồ-tát đi vào trong năm cõi luân hồi giáo hóa chúng sinh, khiến cho mọi chúng sinh ấy thấy có được thần thông du hóa tự tại đến vô lượng thế giới trong mười phương, được nghe mười phương chư Phật thuyết pháp, thông tỏ các pháp đều như cảnh huyễn hóa, nhưng những chúng sinh đó không tự nhận biết là hôm nay mình đã được ai khai ngộ. Đó gọi là Đại Bồ-tát tu tập chánh pháp thuận hợp nẻo vượt mọi nghĩ bàn.

Lại nữa, này Bồ-tát Đạo Thắng Tử! Lại như Đại Bồ-tát đi vào trong năm cõi luân hồi giáo hóa chúng sinh, khiến cho các loài hữu hình trong ba đời thấy đều thành tựu đạo quả Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác. Đó gọi là Đại Bồ-tát tu tập chánh pháp thuận hợp nẻo chẳng thể nghĩ bàn.

Lại nữa, này Bồ-tát Đạo Thắng Tử! Lại như Đại Bồ-tát đi vào trong năm cõi để giáo hóa chúng sinh, hội nhập vào Pháp tạng thâm sâu, nhận rõ trí diệu, vượt hẳn ba thời quá khứ, hiện tại, vị lai, riêng bước đi trong ba cõi, không một ai có thể cùng sánh, lại khiến cho chúng sinh cũng đạt như mình không khác. Đó gọi là Đại Bồ-tát tu tập chánh pháp thuận hợp nẻo chẳng thể nghĩ bàn.

Này Bồ-tát Đạo Thắng Tử! Đó gọi là Đại Bồ-tát với năm căn lực đức độ gồm đủ đi vào trong năm cõi để giáo hóa chúng sinh, thành tựu các pháp thù thắng chẳng có thể lường tính, cũng chẳng phải là chốn lãnh hội được của hàng La-hán, Bích-chi.

Phẩm 43: VÔ NGÃ

Bấy giờ, có vị Bồ-tát tên là Tâm Trí đến trước Đức Phật cung kính thưa:

–Kính bạch Thế Tôn! Như có Đại Bồ-tát quán thân phân biệt lãnh hội dứt mọi tưởng về ngã, như vậy thì làm thế nào để thành tựu được pháp quán về con đường tu tập của Bồ-tát?

Đức Thế Tôn bảo Bồ-tát Tâm Trí:

–Như có Bồ-tát muốn thành tựu được pháp quán về con đường tu tập của Bồ-tát thì phải nên thực hành mười pháp.

Những gì là mười pháp?

Như có Đại Bồ-tát chưa trụ được nơi quả vị Bồ-tát ở chốn an định giải thoát, bây giờ nhằm thành tựu thệ nguyện lớn, đạt đến gốc đạo pháp một cách trọn vẹn rất ráo, thì phải tự quán tưởng vô ngã, cũng lại giáo hóa chúng sinh được như mình không khác. Đó gọi là Đại Bồ-tát hành hóa vô ngã.

Lại nữa, này Bồ-tát Tâm Trí! Lại như Đại Bồ-tát, có thể biến hóa từ không thân hiện thành thân hữu hình, lại hóa từ có thân hình thành thân vô hình, dùng hữu ngã làm vô ngã, lấy vô ngã làm hữu ngã, qua đấy hóa độ dẫn dắt hết thảy chúng sinh. Đó gọi là Đại Bồ-tát đã đạt được đầy đủ tất cả các pháp tâm trí.

Lại nữa, này Bồ-tát Tâm Trí! Như Đại Bồ-tát muốn thành Bạc Như Lai Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác thì phải thành tựu tâm vô sinh, thông tỏ gốc của các pháp là chẳng có thể vui thích tham đắm các pháp. Đó gọi là Đại Bồ-tát, với tâm vô ngã thành tựu được quả vị Như Lai Vô Thượng Chánh đẳng Chánh giác.

Lại nữa, này Bồ-tát Tâm Trí! Lại như Đại Bồ-tát đã đạt được tâm không, nhận rõ ngã là không có, cũng là không sinh diệt, lại đem pháp ấy giáo hóa tất cả để biết rõ về tướng vô ngã, có được trí tuệ ấy nhưng không hề tự đề cao, ở nơi các pháp thâm diệu là bậc nhất là tối thượng. Đó là Đại Bồ-tát tu tập hành vô ngã bậc nhất.

Lại nữa, này Bồ-tát Tâm Trí! Như Đại Bồ-tát hay các thiện nam, thiện nữ phân biệt nhận rõ về hình tướng các pháp, cũng không thấy gốc của tướng các pháp, cùng gốc của tất cả các pháp cũng đều như thế, từ đấy khiến cho mọi chúng sinh khởi tướng vô ngã trong khi quan sát trong ngoài các pháp cùng Nhất thiết trí. Đó gọi là Đại Bồ-tát tu tập hạnh vô ngã.

Lại nữa, này Bồ-tát Tâm Trí! Như các hàng thiện nam, thiện nữ, nhận thức về kiếp thành hoại hay chẳng thành hoại, không do thành mà vui mừng, cũng không vì bại mà lo buồn, ở trong hai trường hợp ấy không dấy tưởng tôi ta. Đại Bồ-tát như thế là đã đạt được pháp vô ngã.

Đức Phật bảo Bồ-tát Tâm Trí:

–Như có các hàng thiện nam, thiện nữ, nhập pháp Tam-muội Diệt tận lìa bỏ tất cả các tướng về thân, nhận rõ gốc hành, biết từ chốn nào đến, từ đó theo nẻo vô vi hết sức cần thiết cho sự tu tập để đến với đạo lớn giác ngộ. Đó gọi là Đại Bồ-tát đạt được hành vô ngã.

Lại nữa, này Bồ-tát Tâm Trí! Như có các hàng thiện nam, thiện nữ, đạt được tâm vô ngã, nhận rõ về mọi nẻo của mười hai nhân duyên, sinh không biết do đâu sinh, diệt cũng không tưởng do đâu diệt, đối với gốc của tất cả các pháp thấy đều dứt mọi tướng về ngã. Đó gọi là Đại Bồ-tát đối với gốc của các pháp đã hành theo vô ngã.

Lại nữa, này Bồ-tát Tâm Trí! Lại như Đại Bồ-tát, phân biệt nhận rõ gốc của hết

thấy các pháp, chẳng thấy có gần hay xa, gốc là không chốn sinh cũng không chốn khởi. Đó gọi là Đại Bồ-tát đã hành theo vô ngã.

Lại nữa, này Bồ-tát Tâm Trí! Như có Đại Bồ-tát, ở nơi pháp nhãn Bất Khởi thấu đạt tâm thức thấy là không chốn có từ đây đạt đạo quả Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác, không thấy có thành cũng không thấy chẳng thành. Đó gọi là Đại Bồ-tát hành đúng nẻo vô ngã.

Này Bồ-tát Tâm Trí! Như có các hàng thiện nam, thiện nữ, muốn được tu học đầy đủ về các hành vô ngã thì tất dốc tu tập bền vững trọn thành đạo quả Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác. Lại nữa, này Bồ-tát Tâm Trí! Như có các hàng thiện nam, thiện nữ muốn đạt được đầy đủ hết thấy các pháp, thì phải tu học pháp vô ngã. Thế nào là vô ngã? Chỗ gọi là vô ngã ấy, như sự thành tựu rốt ráo ấy cũng là vô ngã. Phân biệt rõ về bốn đại, tư duy nguồn gốc ấy cũng là vô ngã, hết thấy các pháp xuất thế gián để giáo hóa chúng sinh được độ thoát, an tọa nơi cõi Bồ-đề hàng phục quân ma thấy là không chốn có, đó gọi là Bồ-tát hành đúng nẻo vô ngã. Không thấy gốc các pháp Tổng trì trong ba đời, trí tuệ đã dứt hết mọi tham vương cũng không ở trong hay ngoài, tư duy nhận rõ thấy là không chốn có, đó gọi là Đại Bồ-tát hành đúng nẻo vô ngã.

Đức Phật bảo Bồ-tát Tâm Trí:

–Lại như các hàng thiện nam, thiện nữ, nhập pháp Định ý không, đạt được một cách trọn vẹn kho tàng các pháp thâm diệu của Như Lai, chẳng phải ở nơi đây cũng chẳng phải không ở tại nơi kia, thấu rõ tất cả thấy là không chốn có. Lại như hàng thiện nam, thiện nữ, dùng diệu lực thần túc nhập pháp Định ý, làm hiện rõ hết thấy các pháp quán về vô tướng. Thế nào là vô tướng? Như chư Phật Thế Tôn với con đường giáo hóa độ thoát tất cả chúng sinh không dùng ngôn ngữ để giáo hóa, đó là vô tướng. Như hết thấy chư Phật ở nơi gốc của chúng sinh mà tự du hóa tự tại an lạc, đó là vô tướng. An tọa nơi gốc cây Bồ-đề mà thành tựu được đạo quả Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác, đó là hành theo vô tướng.

Này Bồ-tát Tâm Trí! Như các hàng Đại Bồ-tát tu tập giữ vững pháp ấy đạt được pháp vô ngã thì liền thành tựu được đạo quả Vô thượng Bồ-đề.

M